

Pere Verdaguer

LA VEDELLADA
DE MÍSTER
BIGMONEY

Edició d'A. Munné-Jordà

LA VEDELLADA DE MÍSTER BIGMONEY

Col·lecció NITROS MÍNIMA

«La vedellada de míster Bigmoney» va aparèixer publicat per primer cop a la revista Tele/Estel, núm. 51, el 1967.

Edició digital: agost de 2020

© d'aquesta edició: El Biblionauta

© del text: hereus de Pere Verdaguer

© de l'edició: Antoni Munné-Jordà, 2013

© de l'edició en paper: Grup Editorial 62, 2013

Maquetació i disseny: El Biblionauta

ELBIBLIONAUTA

www.elbiblionauta.com

info@elbiblionauta.com

Aquest conte és una edició no venal per als subscriptors del web elbiblionauta.com. Res t'impedeix tornar a vendre'l ni compartir-lo amb altres persones, és clar, i no podem fer res per evitar-ho. No obstant això, si t'ha agradat i creus que val la pena, recomana als teus amics que el comprin. Al cap i a la fi, no és que tingui un preu exageradament alt, oi?

La vedellada de míster Bigmoney

Míster Bigmoney ho havia provat tot per retrobar la natura. En el seu ranxo de Texas, amb les *pin-ups* estereotipades i sofisticades que convidava la seva senyora, li semblava participar en un *western* per a Hollywood; en la seva illa deserta del mar de les Antilles rodaven els castristes i en la seva gruta antiatòmica del Colorado, d'inspiració prehistòrica però sumptuosament decorada per un deixeble de Gaudí, s'avorria, car l'únic departament que se li havia reservat per a distreure's pintant-hi bisons i mamuts l'havia fet malbé el seu fill Bigmoney Junior (afectuosament batejat Littlemoney per la seva mare) amb representacions de Superman.

L'home es va convèncer que la natura havia desaparegut de la Terra. L'últim tros, l'havia comprat el rei del xiclet per incorporar-lo a la goma amb vista a renovar els eslògans publicitaris, car la clorofil·la ara ja començava a pudir. I als consumidors els venia tan de gust aquell perfum natural —garantit no cancerigen— que els governs, previsors, decidiren de reservar-lo als malalts greus i de prohibir-ne la venda sense prescripció mèdica.

Míster Bigmoney es passejava, disgustat, amb l'enorme Cadillac quan, passant davant d'un gratacel, li vingué una idea. Féu parar el xofer, baixà i es dirigí cap a una agència immobiliària que, amb lletres de tres pisos, anunciava: «Es venen solars i dominis a tot arreu.» Entrà i li ensenyaren fotografies de la Lluna, de Mart, de Venus, què sé jo? Tot allò ja ho havia vist i no hi trobava l'aire «natural». Al cap d'un moment el venedor li digué: «Ja sé el que us cal.» I li proposà uns milers de quilòmetres quadrats de Polònius, planeta que els especialistes de la NASA acabaven de veure amb un telescopi i planeta habitable segons l'anàlisi espectral de la llum que en venia, la qual revelava la presència d'oxigen. Es

projectava ja d'enviar-hi colons. El senyor Bigmoney seria el primer i en tindria un bon tros per la mòdica suma de dos milions de dòlars.

Vet aquí una cosa que encara no havia vist. I no hi hauria ningú per a marejar-lo. Si la natura no era allí, on seria? Es posà la mà a la butxaca, es tragués un carnet de xecs, en redactà un de prou gros per a pagar el planeta sencer, després anà a veure un advocat, divorcià amb la dona per deixar-li una pensió alimentària i, abandonant al fill les quinze fàbriques de celles postisses que havien fet la fortuna de la família de tres generacions ençà, llogà alguns savis que li fabriquessin i li menessin un gran coet ple de criats. Després, cap al famós Polònius falta gent!

El milionari ja sabia que s'hi podia viure, però no sabia pas que era un veritable paradís. Els telescopis, i la ciència, de lluny, no poden pas endevinar-ho tot. Doncs no hi feia ni calor ni fred, l'aire no era ni sec ni massa humit, no hi havia mosquits ni puces i els arbres, alineats i curats com en un verger, donaven fruita saborosíssima. D'animals, només en trobaren de tres classes: llebres, perdius i vedells. Vaja, nosaltres els anomenem així per comoditat, car les llebres, per exemple, no tenien cua i en canvi portaven un nas molt llarg i reconquillat com el de les papallones, el qual els permetia, estirant-lo, de saltar un riu com amb perxa. El lector, per altra banda, dirà: «Si hi havia vedells també hi devia haver bous i vaques, o, més ben dit, braus i vaques?» Doncs no, aquell animal era com un vedell encara sense banyes i no creixia més. Una cosa, tanmateix, el diferenciava d'un vedell vulgar: la cua. Si l'animal no tenia cap gràcia en la part massissa del cos, la cua, al contrari, era extraordinària, enorme, gran com la meitat del cos, i amb una pelussera de fils de seda, llargs, rossos, com fils d'or, que formaven una mata suficient per a fer felices dues dotzenes de les cantants més cabelludes de l'hora actual. La natura, molt evidentment, s'hi havia complagut.

Més encara que no semblava de bell antuvi. Els especialistes que acompanyaven míster Bigmoney es preguntaren, en efecte, per què podia servir aquella cuassa si no hi havia mosques pel país? A fins reproductius? El mascle l'emprava per seduir la femella, com entre els pavons? No, sense cap dubte, car l'apèndix caudal era idèntic en els dos sexes i a més a més cada un podia gaudir de la bellesa del propi, car, llarg com era, el podia fer passar pel cim del cap i admirar-lo amb lleure. Però tampoc no es notaren casos de narcisisme cual. L'òrgan, probablement, tenia una funció social.

S'observà que en trobar-se dos vedells sempre es giraven l'esquena de manera que la cua de l'un fos prop de la cua de l'altre. Aleshores les agitaven estudiadament com fan els mariners amb les banderetes per comunicar d'una nau a l'altra. Evidentment es tractava d'un llenguatge visual, com el dels sords i muts, però excessivament més complicat, puix els moviments globals només eren per a expressar idees generals o banalitats; pels detalls, les cues es quedaven immòbils i només els pèls es cargolaven formant figures inextricables. Allò es podia comparar amb els quitxus del Perú, aquells cordills que servien als indis ignorants de tota escriptura per a recordar certs fets i per a realitzar càlculs. I, alhora, a l'escriptura ideogràfica xinesa, i també a l'idioma dels esquimals, que té mots llargs com frases on s'aglutinen sufixos a cabassats a un simple radical semàntic. Però el llenguatge dels vedells apareixia infinitament més complicat que cap llengua coneguda. Haurien calgut calculadores electròniques de les més perfeccionades per a desxifrar allò. I encara... Car cada un dels milions de pèls, cada fracció de pèl, podia modificar el sentit de la idea expressada. Quant als distinguos i als matisos, a aquells vedells sí que se'ls podia acusar de tallar un cabell en quatre!

Els animals deixaven cada construcció qual uns instants, com figures de ballet, després tot s'embullava i en feien una altra, tan poètica com l'anterior. Era d'admirar el volum de fets i de consideracions que duia cada una d'aquelles artístiques estructures abstractes. Probablement havien evolucionat a Polònius de manera a crear una intel·ligència sintètica que es comunicava així, globalment.

Aquesta intel·ligència dels vedells estranyava força els nostres compatriotes planetaris. Un dels especialistes, que fins aleshores havia menyspreat l'espiritualitat bovina en conjunt, tornà a la Terra exprés per estudiar els moviments de les cues de les vaques quan remuguen i quan miren els trens que passen. Si algun dia publica els resultats del seu estudi, ja us ho diré, però mentrestant no feu escarafalls d'aquestes ciències.

Car, d'intel·ligència, els vedells en tenien sense cap dubte possible. Del moment que ells es menjaven la fruita, les llebres i les perdius. I alguna cosa de religió i de sàbat, prou els havia arribat també, puix de perdius només en mataben cada set dies. Així conegueren el diumenge els acompanyants de míster Bigmoney. Amb la rotació de Polònius que durava trenta-dues hores, el sol que no era el mateix que el de la Terra i la

relativitat del temps durant el viatge, els pobres havien, en efecte, perdut completament el calendari. Els vedells i les perdius prou salvaren en aquella ocasió més d'un cosmonauta de les calderes del Banyut.

El que no entenien els terrestres era com, en la conversació, l'un dels vedells podia llegir les estructures caudals i capil·lars de l'altre del moment que es giraven l'esquena. El sentit comú hauria suggerit que, sabedors que ningú, enlloc del món, no sol escoltar el que li diu un altre, aquells vedells, molt filosòficament, s'entretienien en diàlegs de sords amb tota consciència i sense hipocresia. Però la ciència corregeix les intuïcions fal·lacioses del sentit comú. Míster Dendrit, el neuròleg de l'equip, examinà un d'aquells pèls i hi trobà terminacions nervioses mil vegades més fines que les nostres, la forma de les quals era tan aviat com la de les cè·l·lules de la retina, en cons i en bastonets, o com la de les papil·les gustatives, de les mucoses nasals, del vestíbul de l'orella interna, o com les tàctils de la pell. La cua d'aquells vedells era, per consegüent, dotada de totes les sensibilitats. Vet ací perquè, per saber l'angle de dues estrelles, amb dos pèls eriçats vers la direcció volguda n'hi havia prou, i amb una precisió superior a la de l'astrolabi. Imagineu unes mans de milions de dits equipats d'ulls, de nassos, d'orelles i de llengües!

El cervell del cap dels éssers aquells era minúscul i amb funcions estrictament vegetatives, a penes capaç d'interessar-se per un tren que passa. Què de més natural? Els animals de la Terra i l'home en particular havien desenrotllat un òrgan susceptible d'alguna espiritualitat sobre bases essencialment mecàniques i instintives. Per això la nostra intel·ligència vacil·la, en equilibri sempre inestable. Els vedells, en canvi, havien escollit el punt diametralment oposat per a localitzar-hi la intel·ligència abstracta. Per això se'ls veia conversar amb tanta placiditat, sense ser dominats per les passions. L'esperit-ornament en l'ornament del cos, la cua: què de més natural, dèiem?

No pretendrem pas que el pensament dels vedells fos intrínsecament incomunicable als homes i viceversa, car el que anomenem raó i ciència deu tenir fonaments anàlegs arreu. Ho prova que míster Dendrit cregué distingir en el saber vedellesc una càudica i una metacàudica (aquesta última residia al morro) com nosaltres distingim una física i una metafísica com a bons hereters d'Aristòtil. Però les maneres de transmetre les idees

eren tan diferents que no hi havia possibilitat d'entendre's ni poc ni mica, almenys durant molt de temps.

L'observació mostrava, nogensmenys, que els vedells dominaven tots els continents de Polònius de qui sap els mil·lenaris ençà. Havien arreglat la fauna i la flora segons llurs comoditats, reduint a zero els cicles biològics inútils de l'azot en suprimint la raça de tots els animals que no eren bons per a menjar. Sense problemes de governament, de censos ni d'impostos, tot el que havien deixat de natura treballava per a ells i bé es podien passar el temps remugant, a l'ombra, llurs teories que després s'explicaven els uns als altres a cops de cua, mètode directe i personal d'ensenyament. Sense televisió ni diaris, cadascú conservava la seva idiosincràtica vedellaritat, i sense cap exageració assegurem que els homes de la Terra tenim instints gregaris i formem ramats molt més fàcilment que aquells bovins polonencs.

Míster Bigmoney i la companyia s'instal·laren, doncs, en una gran clariana i ningú no els molestà. Al principi hi hagué un poc més de xerradissa de cues pels encontorns, però els viatgers no sabien el nivell normal de la conversació i no ho podien remarcar. Els terrestres edificaren un poble de casasses, s'avingueren d'aquella vida natural. Quan s'hagueren menjat tot el *corned-beef* de les reserves provaren de tosquirar un vedell que somiava simfonia a part dels altres, el tastaren, el trobaren deliciós i adoptaren d'allí endavant aquella menja.

A l'amo, el que li agradava encara més que la carn era la cua. Aquella cua formava, en un vas d'aigua, un ram magnífic. Els pèls se'n conservaven vius indefinidament i continuaven llurs composicions plàstiques a la manera de les escultures dinàmiques de filferro de Calder, prova que l'esperit, que bufa on vol, pot tenir existència separada. Quan se la posava sota els peus, els pèls li feien unes pessigolles voluptuoses i míster Bigmoney s'hi complaïa hores enteres. Amb poc temps cadascun dels savis i dels servents del milionari tingueren la seva. I al primer viatge que feren a la Terra se n'emportaren un parell de dotzenes que vengueren al preu de l'or alguns potentats, sense esbombar-ho, com si es tractés d'opi o de marihuana. Immediatament tots els esnobs i milionaris volgueren la seva cua de vedell. Míster Bigmoney, al qual alguns mesos de repòs havien tornat a donar el gust dels afers, féu saber als seus homes que d'aquell moment endavant consideressin que la mercaderia pertanyia a l'amo

personalment i que es guardessin de tocar-la sense haver-ne prèviament obtingut el permís. Per més seguretat, carregà al coet un parell de dotzenes d'esbirros per a mantenir l'ordre a Polònius.

La primera època, de vida natural, s'havia acabat. Si fins aleshores només s'havien matat vedells per a menjar i amb certa delicadesa, per a no espantar els altres, si àdhuc s'havia provat de comprendre'ls i d'inaugurar intercanvis d'una gran fecunditat entre dues civilitzacions tan diferents, el quadre canvià radicalment. Sempre que els homes de Bigmoney tenien algun vedella a proximitat miraven d'escapçar-li la cua. Primer s'acontentaven amb tallar la cua, per vedellanisme o sigui humanisme vedellar, i només mataven l'animal si no podien obtenir-la per les bones. Després s'adonaren que el monyó tornava a créixer i feia una cua nova, com en les sargantanes, i es proclamà una llei segons la qual quedava formalment prohibit de matar qualsevol vedell que no fos per ordre superior. Fins per l'alimentació hom tornà al règim del *corned-beef* sis dies per setmana i no es permetia el vedell sinó el diumenge.

Fou en aquella època que les cues de vedell es cotitzaren a la borsa com les mines d'or i de diamants del Transvaal. Míster Bigmoney equipà tot el planeta de radars per a detectar els coets de caçadors furtius. I per tot Polònius s'organitzaren unes caceres terribles, molt més acarnissades que les dels *scalps* a les quals es lliuraven els indis sioux, prova suplementària, si cal, que el pèl del cap és molt inferior al de la cua. Pertot es veien, ara, córrer els vedells escuats, tornats per un temps a l'estat salvatge. Els escuats no respectaven cap disciplina ni cap precepte i es menjaven les perdius quan en trobaven, de manera que aquell ocell començà a escassejar. Les llebres, al contrari, abundaven i, no trobant prou herba, es posaren a rosegar l'escorça dels fruiters, provocant desastres pitjors que els dels conills a Austràlia.

Els tècnics de míster Bigmoney es preocupaven d'arreglar la situació emmetzint tants de rosegaires com pogueren. I, després, ja no perderen temps per a conservar equilibris biològics. Els equips resseguien les terres del planeta i tornaven amb tones de cues. Una vegada descobriren una gran clariana on les cues, bo i tallades, es tocaven, de tantes que n'hi havia. Totes amb l'extremitat dins l'aigua i ben vives. Se suposà que es tractava de la reserva d'uns caçadors furtius que havien aconseguit d'aterrar a pesar dels radars. Hom preparà un parany i hom vigilà la clariana pels

quatre costats. Al cap de cinc dies, però, la gent de Bigmoney encara estaven dejuns de veure ningú. Aleshores hom decidí d'arramassar tot el cuam l'endemà matí, i de marxar. A l'alba, quan es despertaren, notaren amb estranyesa que arribaven vedells de totes les direccions. Cada animal es dirigia vers un punt ben determinat de la clariana, sense hesitacions, i allí... es posava a conversar amb la cua elegida.

L'etnòleg de la trepa de seguida donà una interpretació del fenomen. Aquell dia, en efecte, era diumenge, i la clariana devia ésser un cementiri de vedells. Més ben dit, una cosa intermediària entre un cementiri i un paradís, uns llimbs, un camp d'ànimes. Tot el que havien vist des de llur arribada a Polònius revelava una gran independència de l'esperit i del cos dels vedells. El Creador, per tal de simplificar les coses i evitar les llargues discussions dels teòlegs, havia experimentat sobre aquell planeta un òrgan ben visible, una residència espiritual indiscutible. Quan es moria algun vedell de vellesa, la cua es destacava espontàniament i aleshores, si el «mort» pensava com Maragall en el *Cant espiritual* i no podia imaginar res de més bonic que la vida polonenca, els familiars o amics predilectes el portaven al paradís on podien anar, així, a fer conversa amb les ànimes els dies de festa sense que se'ls pogués acusar de bruixeria. La resta del temps, les ànimes dels vedells privilegiats gaudien de la contemplació de la divinitat que els apareixia sota la forma d'una esplèndida cua espiritual.

La tesi de l'etnòleg era seductora. Treure aquelles cues d'allí constituïa potser un veritable sacrilegi. Hom hesità i hom telegrafià al gerent responsable, el qual començà per maleir els intel·lectuals, els caps d'ous com deia ell, i acabà tractant els escrupolosos d'heretges. On, dins la Bíblia, trobarien una sola línia per donar-los raó? A més a més, havien rebut de les autoritats religioses de la pàtria missió d'ensenyar els bons Evangelis a tothom. En aquell cas, el deure els manava de recollir totes les cues i de portar-les a la Central.

Així ho feren.

Però cal notar que, al curs de llurs expedicions, trobaren després diverses vegades grans clarianes clafertes de testos plens d'aigua. De cues, cap. Els vedells feien desaparèixer llurs cementiris en deu minuts, com el vietcong els seus vilatges amenaçats.

Emprant els mitjans més moderns i les tècniques més eficaces, míster Bigmoney féu experimentar tota mena de vitamines i d'hormones per

mirar d'accelerar la creixença de les cues, i s'obtingueren cues noves en sis mesos, és a dir, la meitat del temps normal. La cuologia i la cuacultura feren progressos sensacionals. L'amo, per fer-se veure bé dels animals, n'havia domesticat un de gros al qual deixava menjar perdiu cada dia, i que l'acompanyava pertot sobretot per fora, on els altres el podien albirar.

En suma, els vedells no es podien pas plànyer gaire: el nou administrador s'ocupava de tot. Veritat que els escapçava la cua de tant en tant, però no hi ha mal que per bé no vingui. Amb una mica de filosofia, l'absència de cua es presentava com un avantatge. En aquell estat d'inconsciència i d'irresponsabilitat, en efecte, no s'havien de pairar de perdiu quan en trobaven. A més a més, l'esperit fa nosa: és massa tirànic. El retorn a la innocència de la natura, a les fonts, constituïa, periòdicament, un temps de vacances. Molts arribaven a sentir un gran respecte per llur benefactor.

D'altres, al contrari, entre els que encara conservaven la cua, manifestaren una certa oposició. Per exemple, un dissabte que tothom menys un parell de guàrdies s'havia absentat de la vila per fer una arrossada, quan tornaren trobaren les cases plenes de vedells que hi estaven bé i posaren dificultats per a sortir-ne. Fou un tip de riure general. Tanmateix el sociòleg de l'equip passà la nit blanca i meditant. No es tractava, al fons, d'una reacció de propietari de la part dels vedells? Potser començaven ja a comprendre les bases de la lògica humana. Els forasters havien arribat, s'havien fet amos de tot, i ja no deixaven aterrar ningú més a Polònius. En suma, l'amo és el que ocupa el terreny, si se sap defensar i fer valer els drets. Europa s'havia apoderat del món sencer d'aquella manera, i la Terra, després, de tots els planetes propers. Els vedells, doncs, havien adoptat el mateix sistema per a apoderar-se de la vila.

Aquella interpretació, el sociòleg no la comunicà pas a l'amo, de por de rebre. Però aviat els esdeveniments en mostraren l'exactitud.

Un dia un ramader arribà amb una cua llarga i lletja, de pèls gruixuts i bruts, una veritable cua de burro! Com era possible, si a Polònius no es coneixien burros? El ramader confirmà, en rient, que la cua no era pas de cap burro sinó d'un vedell. Els savis se la miraren, l'examinaren, l'analitzaren, en feren trossos menuts per veure-la amb el microscopi electrònic i no en tragueren l'aigua clara.

Al cap de la setmana, de cues com aquella, n'havien vist o tallat una dotzena. Quan els caçadors ho digueren al *boss*, aquest empal·lidí. Si allò es tornava epidèmic, la mina de diners estava estroncada i ja podien plegar rem. Un electronicista suggerí que la natura havia trigat milions d'anys a realitzar aquella meravella i que probablement no podia, sense degenerar, tornar a créixer indefinidament després d'haver estat tallada. Totes les coses bones es fan amb temps i de prou temps ençà els biòlegs saben que els teixits i les cèl·lules nobles, com les del cervell, no es reproduïen.

Doncs hom examinà si només portaven cua de burro els vedells prèviament amputats. I es pogué comprovar que la cua de burro tant la podien tenir els uns com els altres. El mal era, per consegüent, epidèmic. O potser es tractava d'una mutació de l'espècie. De tota manera, del perdut salva el que puguis: es delimità una gran zona d'un milió de quilòmetres quadrats que es voltà de filferro barbelat i, infatigablement, els homes de míster Bigmoney recorregueren el terreny per treure'n els animals tocats, que mataven o portaven fora del clos protegit.

L'etnòleg interpretà els esdeveniments com una reacció voluntària dels vedells. La cua massa bonica els portava perjudici? Doncs vinguin cues lletges. Com s'ho feien? No ho sabia. Aquella civilització plantejava tants de problemes originals... Sort encara que no haguessin inventat cap mitjà més violent per a obligar els forasters a tocar el dos!

L'home, no resistint més el desig de fer sortir la seva teoria a la llum, l'exposà a l'amo, el qual el tractà d'utopista i el desllogà *ipso facto* i el féu marxar cap a la Terra, cosa que fou la seva sort, com es veurà.

El mal féu progressos de gegant. No obstant la vigilància de tothom, les infiltracions de cues de burro s'accentuaven i s'hagué de reduir el perímetre controlat. Els vedells més americanitzats foren protegits amb cledes especials i hom els exhortà a descobrir algun remei profilàctic. Hom els omplí de penicil·lina i de cortisona. Després, pensant que les hormones eren potser les culpables de la transformació, hom les descartà un temps, per reprendre-les més tard, del moment que tampoc amb llur supressió no es notava cap millora. Tothom sap la importància d'una bona moral per a lluitar contra les malalties. Aquesta veritat és força més evident tractant-se d'una malaltia que atacava l'òrgan moral per excel·lència. Els vedells més adoctrinats foren enviats, doncs, per les províncies, per tal de fer

propaganda als altres. Però, mireu quina força de contagi tenia el microbi, els adoctrinadors tornaven... amb cua de burro!

Foren edificades unes fortificacions megalítiques entorn de la vila. Ja només es preservaven cinquanta quilòmetres quadrats. Amb tot, a l'interior del recinte, les cues rosses i formoses es tornaven brutes i lletges en una nit. Les excursions que feien per fora els colons demostraven que ja no quedava cap dels vedells d'abans quan faltava la custòdia dels homes. Els pocs milers de fidels es fonien entre les mans dels terrestres. Fins que no en quedà cap: un matí el vedell domèstic de míster Bigmoney es despertà també amb cua de burro.

Aleshores més que mai, pensaran alguns, l'industrial podia estar content, perquè a Polònius la natura encara seria més «natura» car, al capdavant, quin havia estat el primer motiu de la seva vinguda a Polònius? Però l'home té el seu punt d'honor: míster Bigmoney no es podia quedar en el terreny del seu fracàs. Fracàs complet, puix les cues que s'havien venut amb garantia de dos anys sobre la terra —mireu si són terribles certs virus— també s'havien tornat cues de burro i havia calgut reembossar els compradors. Fins al dia que es declarà la bancarrota.

L'home d'affers es preparava a marxar a qualsevol planeta per mirar de refer fortuna fabricant celles postisses. Malauradament, el matí que ho tenien tot preparat es despertaren —quina consternació— tots els habitants de la vila amb una enorme... cua de burro! A on anirien amb allò? Els cirurgians prou les escapçaren ben arran, però resulta que els maleïts apèndixs tornaven a créixer més de pressa que els espàrrecs a la primavera. Ja no els tocava més remei que amagar-se, i que ningú no els veiés. Es quedarien a la vila.

Però aleshores arribà una delegació de vedells que ostentaven magnífiques cues rosses com les d'abans. Eren ambaixadors i portaven títols de propietat redactats per les autoritats de la Terra, títols que reconeixien que la gent vedellesca era col·lectivament propietària del planeta. Es veu que havien aprofitat la bancarrota de l'amo per tal de comprar totes les accions, qui sap com i amb l'ajuda de qui. Veritablement, aquella civilització era impenetrable.

No obstant això, els vedells donaren proves d'una certa magnanimitat. Puix permetien que míster Bigmoney i els seus acòlits es

quedessin, però tancats en una illa perduda on constituïrien una original reserva, un parc zoològic per a instruir els vedells joves del país.

Pere Verdaguer

Banyoles, Pla de l'Estany, 9 d'abril de 1929 — Perpinyà, 1 de febrer de 2017. Escriptor i activista cultural. S'exilià amb els seus pares a Perpinyà el 1939. Estudià a Illa, al liceu Aragó de Perpinyà i féu la carrera de lletres a Montpeller. Exercí de professor i de periodista, i impulsà els Estudis Catalans a la Universitat de Perpinyà, on impartí classes de català fins a la jubilació l'any 1994.

Tot i que s'inicià publicant reculls poètics en francès, aviat es convertí en un dels més actius i brillants promotors de la llengua i la cultura catalanes a la Catalunya del Nord, amb una forta connexió amb les activitats al sud de la frontera. Fundador del Grup Rossellonès d'Estudis Catalans i responsable, a l'inici (1969), de la Universitat Catalana d'Estiu a Prada, a través de la premsa i dels seus llibres s'interrogà sobre el passat, el present i el futur de la Catalunya del nord de l'Albera.

El 1965, aprofitant la bona disposició del diari «Midi Libre», Verdaguer hi va començar a publicar una tira diària de còmic, amb dibuix de Roger Taillade. Eren les aventures d'un noiet, l'Ubiquet, que havia trobat una màquina del temps, amb què solucionava problemes de la societat nord-catalana, i que van donar lloc a la novel·la *El cronomòbil*, publicada a Barcelona, a Edicions 62, el 1966. També el 1966 a Barcelona va ser autoritzat el primer setmanari en català des de la guerra civil, «Tele/estel», que publicava un relat a cada número. A partir d'aquí Verdaguer va continuar publicant novel·les, totes de ciència-ficció, sobretot a Barcelona, però escrites des del seu context, més lliure i normalitzat que al sud de la frontera.

Col·lecció NITROS ^{MÍNIMA}

Totes les publicacions

1. «El codi de la No-llei», de Frederic Pujulà.
2. «La vetlla dels morts», de Joaquim Ruyra.
3. «La vedellada de míster Bigmoney», de Pere Verdaguer.